

Asia: VN/27452/2020/

Työryhmän mietintö julkisuuslain ajantasaistamisesta

Yleisperustelut sekä suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Huomionne yleisperusteluista sekä suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys -jaksosta (mietinnön jaksot 2-5 ja 10)?

Kemijärven kaupunki pitää tärkeänä julkisuuslain uudistamista ja ajantasaistamista. Julkisen hallinnon avoimuuden lisääminen on hyvä ja kannatettava tavoite. Kaupunki kuitenkin yhtyy Kuntaliiton eriävään mielipiteeseen siinä, että perustuslaki ei edellytä soveltamisalan laajentamista julkisen hallintotehtävän ulkopuolelle. Mietinnössä olisi kattavammin tullut tarkastella vaihtoehtoisia tapoja laajentaa läpinäkyvyyttä kuntien määräysvallassa olevissa yhteisöissä ja säätiöissä. Läpinäkyvyyttä ja avoimuutta olisi mahdollista lisätä omistajaohjauksen kautta.

Mietintöä on syytä uudelleen tarkastella ja arvioida mitä tietoja yhtiöistä ja säätiöistä on julkisuuslain mukaan tarpeen saada siten, etteivät tiedot loukkaa kilpailulainsäädäntöä, yksityisyyden suojaa tai liikesalaisuuksia.

Soveltamisalan laajentamista koskevat ehdotukset

Miten arvioitte vaikutuksia, joita seuraa mietinnössä ehdotetun julkisuuslain soveltamisalan laajentamisesta julkisen hallintotehtävän hoitamiseen kokonaisuudessaan? Onko mietinnössä jäänyt tältä osin tunnistamatta joitakin erityisiä vaikutuksia, jotka liittyvät organisaationne erityispiirteisiin?

Mietinnössä ei ole riittävästi selvitetty esityksen kustannusvaikutuksia kuntasektorille. Julkisuuslain soveltamisalan laajentaminen tulisi koskemaan hyvin erityyppisiä organisaatioita, joiden resurssointi vaihtelee suuresti. Erityisesti pienille kuntayhtiöille uudistuksen tuoma hallinnollinen taakka voi olla merkittävä ja aiheuttaa tarpeetonta kuormitusta. Esitys sisältää käytännön soveltamisen kannalta tulkinnanvaraisuutta, haasteen on mm. julkisen hallintotehtävän epämääräisyys.

Miten arvioitte vaikutuksia, joita seuraa mietinnössä ehdotetun julkisuuslain soveltamisalan laajentamisesta julkisyhteisön määräysvallassa oleviin yhteisöihin ja säätiöihin? Onko mietinnössä jäänyt tältä osin tunnistamatta joitakin erityisiä vaikutuksia, jotka liittyvät organisaationne erityispiirteisiin?

Julkisuuslain soveltamisen laajentaminen koskemaan kunnallisissa elinkeino-/kehitysyhtiöissä voi vaikuttaa kielteisesti kehitysyhtiöisen toimintaan keskeisesti kuuluvien yritysten kehittämishankkeiden ja -palveluiden tuottamiseen. Luottamuksellisuus on usein tärkeä tekijä kehitysyhtiön asiakaahan toimivien yritysten toiminnan kehittämisen kannalta ja näiden luottamuksellisten asiakastietojen säilyminen julkisuuslain soveltamisen ulkopuolella tulee turvata.

Tulkinnanvaraisuutta sisältyy määritelmään siitä, että millaista toimintaa pidetään kilpailutilanteessa markkinoilla toimimisena. Esimerkiksi kunnallisen energiayhtiön toimintaan voi kuulua sekä kilpaillulla markkinoilla tapahtuvaa energian tuotantoa, että kilpailullisen markkinan ulkopuolista kunnallista vesihuoltoa.

Minkälaisia erilaisia turvallisuuteen liittyviä vaikutuksia arvioitte mietinnössä ehdotetulla julkisuuslain soveltamisalan laajentamisella olevan? Ovatko voimassa olevan julkisuuslain salassapitoperusteet riittävät suojaamaan tietoja, joita on ehdotuksen mukaan soveltamisalan piiriin uutena tai laajemmin tulevien toimijoiden hallussa? Onko organisaatiollanne hallussa tietoja, joiden salassapito olisi välttämätöntä esimerkiksi turvallisuusnäkökohtien vuoksi eikä niiden salassapito ole mahdollista voimassa olevassa laissa tai erityislaeissa säädettyjen salassapitoperusteiden perusteella?

Salassapitoperusteiden ajantasaistaminen ja täsmentäminen on tärkeää toteuttaa yhdessä julkisuuslain laajentamisen yhteydessä. Täsmentämistä vaatii käytännön soveltamisen kannalta mm. liikesalaisuuden määritelmä. Turvallisuusympäristössä tapahtuneet muutokset edellyttävät voimassa olevien salassapitoperusteiden tarkastelemista esimerkiksi ns. kriittiseen infrastruktuuriin osalta.

Muut mietinnön ehdotukset

Olisiko muilla kuin lain soveltamisalaa laajentavilla ehdotuksilla organisaationne näkökulmasta turvallisuusvaikutuksia ja minkälaisia nämä vaikutukset olisivat?

-

Lakiehdotus ja säännöskohtaiset perustelut

Huomionne luvuittain lakiehdotukseen ja sitä koskeviin säännöskohtaisiin perusteluihin?

1 luku

-

2 luku

-

3 luku

-

4 luku

-

5 luku

-

6 luku

-

7 luku

-

8 luku

Julkisuuslain soveltaminen mietinnön mukaisesti vuoden siirtymäajan jälkeen takautuvasti julkisia hallintotehtäviä hoitaviin yhteisöihin ja säätiöihin ei Kemijärven kaupungin näkemyksen mukaan ole perusteltua.

Muut huomiot

Muut mahdolliset huomionne?

Kemijärven kaupunki pitää tärkeänä, että julkisuuslain valmistelussa otetaan huomioon keskeinen tiedonhallintaa ja asiakirjajulkisuutta koskeva lainsäädäntö.

Säärelä Marjo
Kemijärven kaupunki - Kaupunginhallitus